

Democratie en Europa: onbekende dimensie of inspiratie?

De dialoogconferentie van de CDA-groep PPP met bovenstaande titel bevatte deze keer stevige kost.

Professor dr. Evert van der Zweerde (Radboud Universiteit) gaf ons een politiek-filosofische inleiding over het begrip Democratie. In zijn betoog kwamen, naast de namen van diverse wetenschappers, zoveel verschillende aspecten van de term naar voren, dat je als luisteraar aan het slot wat onzeker op je stoel zat.

Wat blijkt: als mensen met elkaar over democratie of democratische waarden spreken, hebben zij het vaak niet over hetzelfde. Het ligt er maar aan uit welk land en uit welke cultuur je komt. Het idee dat onze democratische waarden universeel zijn, is een ongelukkige misvatting (evenals, helaas de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens). Beide zijn in Europa gevormd en gegroeid, maar wij, Europeanen en Amerikanen, denken vaak dat iedereen er hetzelfde onder verstaat en dat ze voor de hele wereld (zouden moeten) gelden.

Want: het woord Democratie wordt wel door alle landen over de hele wereld gebruikt:

- Democratie lijkt het enige systeem dat onbetwistbaar legitiem is
- Alle landen ZEGGEN dat ze het belangrijk vinden.
- Veel landen zeggen dat ze het HEBBEN (zelfs Noord-Korea, de Golfstaten en Rusland).
- Als ze het niet hebben, WILLEN ze het (Egypte, Syrië, Centraal-Afrika (ook al weten ze niet precies wat het is en hoe het werkt)
- Het woord wordt vaak ideologisch gebruikt door twijfelachtige groeperingen/regimes, om macht te kunnen verwerven.

Na meer interessante bespiegelingen wordt de focus van de avond verschoven naar Democratie in Europa. Brabants CDA-Europarlementariër Lambert van Nistelrooy neemt hierna het woord en begint met een reactie. Wat hij in het functioneren van een democratie en in de politiek als een belangrijke factor ziet is leiderschap.

Er ontstaat een discussie over wat voor Europa belangrijk is. Vragen uit de zaal worden beantwoord. Van Nistelrooy: de CDA-waarden zijn ook voor Europa belangrijk: gespreide verantwoordelijkheid, subsidiariteit. Europa werkt multi-level. Decentraal moeten we de regio's veel meer aandacht geven. Bedrijven in bijv. Brabant en ook het Eindhovens High Tech Park hebben al geleerd meer naar Brussel te kijken. Nu de burger en de landelijke politici nog.

Van der Zweerde: We lijken in Europa een verschuiving van macht te zien: van de politiek naar de multinationals, en naar de bureaucratie. Hierdoor, en ook door de verschillende landstalen dreigt Europa een zaak te worden voor de elite. Op t.v. is niets te merken van een Europese publieke sfeer. De burger heeft geen enkel gevoel meer op Europa invloed te kunnen uitoefenen. Laten we beginnen met Europese kieslijsten op te stellen in plaats van nationale.

Van Nistelrooy: Wij als CDA/EVPpolitici zouden beter moeten kunnen vertellen wat wij concreet bereikt hebben. We moeten ook vroegtijdig de tekenen des tijds verstaan, daarop in durven springen, initiatief durven nemen.

Voor ons, deelnemers aan de avond, was het zeer waardevol om onze eigen Brabantse CDA-Europarlementariër zelf te kunnen ontmoeten en vragen te kunnen stellen. We konden blij naar huis met een schema van alle op handen zijnde WK-voetbalwedstrijden op zak, met als topscoorder nr. 7 van lijst 1. Graag zou ik van prof. van der Zweerde snel nog eens een beschouwing willen horen over de D van het CDA! En wat betreft Europa: voordat we gaan stemmen kan ik iedereen het boek van Pieter Steinz aanraden: "Made in Europe". Na lezing daarvan voel je je ineens meer Europeaan dan Nederlander.

Verslag: Herbertine Buiting

Foto's: Laurens Kruger